Poduri de foc

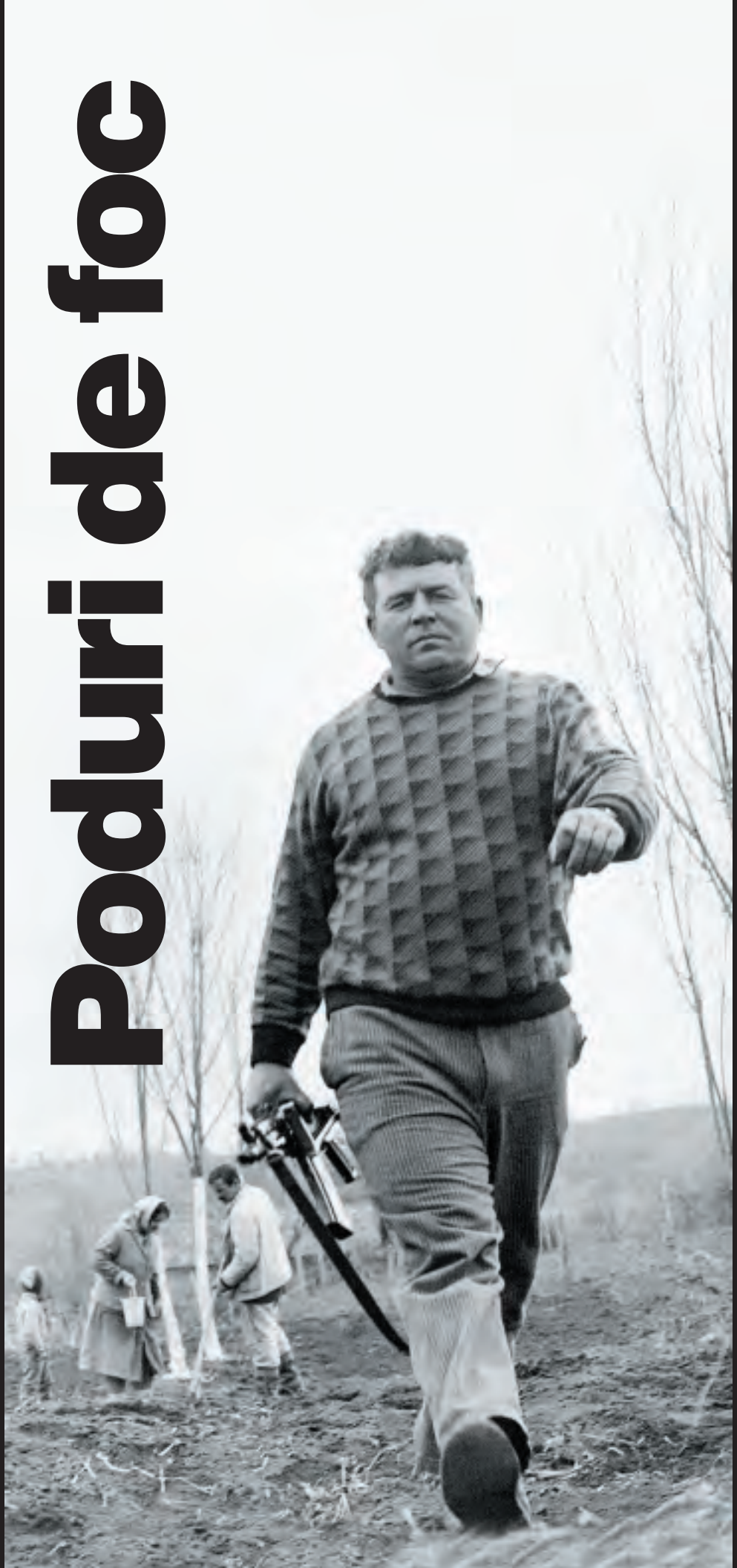

Tudor Iovu

Cronica
în alb-negru
a unui război

Editura ARC

Tudor Iovu

Poduri de foc

Cronica în alb-negru
a unui război

Redactori: *Gheorghe Chiriță, Eugen Lungu*
Copertă și machetare: *Mihai Bacinschi*
Tehnoredactare: *Mihai Dimitriu*

© Tudor Iovu
© Editura ARC
© Text: Ion Hadârcă

ISBN 9975-61-210-5

Tudor Iovu

Cronica în alb-negru
a unui război

Poduri de foc

Editura ARC • 2002

Atît Biblia sacră, cît și magistra profesoară care este Istoria ne învață că tot ce are preț se plătește. Însă cel mai scump preț, după cum arată experiența exodului lui Moise, îl are libertatea…

Imediat după proclamarea în iunie 1990 a suveranității și după reacția dură a separatiștilor de la sudul și estul republicii, a fost clar că ne așteaptă vremuri grele. Nimeni însă nu bănuia atunci, cînd am optat pentru un destin liber, dimensiunea confruntărilor ce ni se pregăteu în culisele ultimului imperiu. Pe cînd tînăra independență moldavă schița timidă poduri de flori spre acasă, spre Europa, imperiul agonic dar încă agresiv ne pregătea podul de foc, grindina de plumb și de schijă. Cîmpuri minate, falimente bancare, întreruperi de curent electric, trenuri arestate și alte diabolice manipulări pentru a-i intimida pe cei care au ridicat capul și au îndrăznit să sfideze împărăția răului.

…Imagini dintr-un film de groază. Pagini de apocalipsă. Cine a trecut prin asemenea încercări nu ar vrea să le re-trăiască nici chiar la modul imaginar. Fiecare detaliu, dată calendaristică, nume sau document din acele timpuri încă vii în memoria noastră au o inexplicabilă capacitate de a reverbera îndelung și adînc, ridicînd vîrtejuri întregi de evenimente prin care învie și vorbește însăși Istoria.

Croită strîmb și crescută într-un idiom peltic, după artificiale scheme staliniste (ca să fie mai lesne strunită și ținută din scurt), această palmă de pămînt răpită din trupul Țării printr-un act odios a moștenit o povară sisifică de probleme istorice, lingvistice, economice și geopolitice, care ne mai apasă și acum. Un influent ziar moscovit titra în 1993: „Războiul al doilea mondial s-a încheiat abia acum“, vizînd firește interesele strategice seculare ale Rusiei în zonele-tampon ale Balticii, Asiei Mijlocii, Caucazului, Balcanilor și, firește, ale Carpaților cu tot cu România și Republica Moldova.

Ei bine, sau mai precis din păcate, pentru noi acest război, pare-se, nu s-a încheiat nici azi! Rezumînd acest gînd, am putea afirma că tot ce s-a întîmplat cu noi în ultimul deceniu a fost programat încă atunci, în acele blestemate documente secrete adiționale, care au împins întreaga lume în cel de al doilea pîrjol mondial. De mult s-au arat cîmpiile, de mult s-a încheiat procesul de la Nürnberg, de mult s-au retras armatele, dar imensele depozite militare de la Colbasna (Tiraspol-Bender) ne amenință și astăzi, aici, în mijlocul Europei.

… Privesc de fiecare dată cu îngîndurare mugurii primăverii și, iată, acest Mărțișor… Firește că el este un pic mai sîngeriu decît altele. Se împlinesc zece ani de cînd, la 2 martie 1992, polițiștii care apărau Dubăsarii au suportat prima lovitură, respingînd bărbătește (aproape dezarmați!) atacurile gărzilor separatiste, ale bandelor căzăcești și ale tuturor celor încurajați de manevrele ascunse în nelimitatul și aproape anarhicul contingent al Armatei a 14-a de ocupație.

Aici, un stop-cadru. Pentru că Dubăsarii au mai fost o dată! Anume, pe 2 noiembrie 1990 la Dubăsari s-au înregistrat primele jertfe provocate de separatiști pentru a-și justifica alegerile nelegale programate pentru 4 noiembrie. Pe data de 3 noiembrie, imediat după primele ciocniri de la Nistru, la Kremlin are loc o întîlnire a conducerii de atunci a republicii cu cei mai înalți demnitari ai fostei URSS: Gorbaciov, Lukianov, Rîjkov, Nișanov, Revenko, Dogujiev ș.a. Anume la acea ședință (faptul este fixat în notițele mele și comunicat Parlamentului de la Chișinău, dar insuficient comentat în ulterioarele analize politice), așadar anume atunci, puși în fața faptului aproape împlinit, de față cu cei din Comrat (Kendighelean-Topal, care deja desfășuraseră alegeri ilegale) și cu cei din Tiraspol (Smirnov-Marakuța, pe punctul de a le desfășura), conducătorilor republicii li s-a spus foarte clar, fiind, în fond, amenințați de Lukianov, Președintele Sovietului Suprem al Congresului deputaților din URSS: „Semnați tratatul unional, renunțați la hotărîrea din 27 iunie (adică decretul despre suveranitate), și reveniți la varianta zero, altfel veți avea două republici noi și ca atare o federație!“ Președintele Consiliului de Miniștri Rîjkov, cerînd demiterea imediată a premierului nostru, a adăugat: „Ori găsiți limbaj comun și vă împăcați cu toții, ori veți avea pe multă vreme un Karabah de Munte.“ Tot ce a urmat se explică prin această atitudine ostilă față de aspirația spre suveranitate, față de dreptul popoarelor de a fi ele însele propriii lor arbitri și judecători.

…După amenințări, au urmat acțiunile. Pe data de 2 martie 1992, Președintele Republicii Mircea Snegur rostea, în ședința plenară a Adunării Generale a ONU, discursul de grație cu prilejul primirii Republicii Moldova în Organizația Națiunilor Unite. În aceeași zi, la Chișinău, secretarul Ambasadei SUA la Moscova îl anunță pe domnul N. Osmochescu,

prim-adjunct al ministrului Afacerilor Externe al Republicii Moldova, că Guvernul SUA e decis să deschidă oficial – prima! – ambasadă la Chișinău, diplomații urmînd să-și înceapă activitatea de la 15 martie 1992. Aceasta a fost conjunctura politică, ceasul fast pentru independența și recunoașterea noastră internațională, pe care separatiștii tiraspoleni nu l-au mai putut suporta și au ținut cu tot dinadinsul să-l transforme într-o oră nefastă…

Citez din informația Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova despre începutul acelui dans macabru, de foc: „La 1 martie, ora 22 și 19 min., la unitatea de serviciu a Secției raionale de poliție Dubăsari s-au adresat doi tineri care au comunicat că în acea seară în căminul fabricii de confecții din localitate au avut loc dansuri și între grupuri diferite de cetățeni, pe de o parte, și gardiști înarmați cu pistoale-mitraliere, pe de altă parte, s-a iscat o situație de conflict…“ Se consemnează apoi că de grupurile atîtate s-au apropiat două automobile fără număr de înregistrare, marca VAZ, din care s-a tras intens. Polițiștii moldoveni nu au ripostat. În urma tirului s-a constatat că șeful secției (nelegale!) de miliție Dubăsari a fost rănit în cap de la spate și, fiind internat de urgență la spital, a decedat. Atamanul cazacilor somează secția raională de poliție Dubăsari să depună armele și să se predea. Noaptea, pe la ora unu, clădirea secției de pază a poliției este asaltată, pe la ora două gardiștii și cazacii atacă secția cu mașini blindate… La sud, în Vulcănești, alt grup înarmat atacă sediul raional al poliției. Același lucru se întîmplă, simultan, la Tighina, Grigoriopol și Cocieri… Printre primii care au căzut atunci la datorie sînt: locotenent-colonelul Mihai Moraru, comisarul secției raionale de poliție Hîncești Iurie Bodiu, Valentin Slobozenco, Nicolae Sotnicenco, Tudor Buga, Sergiu Postaf, Victor Lavrențov, rus de naționalitate, originar din Tighina, Boris Dovgani din Pîrîta, Serghei Culațchi, ginerele bravului combatant generalul Anton Gămurari…. Din apele Nistrului au fost pescuite corpurile neînsuflețite ale sergentului V. Purice și șoferului N. Galben din Tighina. Transnistria devenea tot mai mult o Transsinistrie, o capcană a iluzoriei noastre libertăți.

Sînt atacați oameni pașnici, sate întregi sînt ținute sub tirul cătăcesc; o mașină în care se afla o mamă cu copilul ei este mitraliată de gardiști, mama decedînd pe loc. În satul Gîsca din raionul Căușeni este incendiată de gardiști o mașină, aceasta arzînd cu tot cu însoțitori… Președintele Mircea Snegur este obligat să instituie la 28 martie starea excepțională pe întreg teritoriul Republicii Moldova. În urma înțelegerii de la Helsinki, concomitent se întreprind măsuri diplomatice. La Chișinău începe a funcționa de la 1 aprilie Comisia de conciliere formată din patru miniștri de externe: ai României, Ucrainei, Rusiei și Republicii Moldova.

Procesul de pacificare nu este însă tolerat în stînga Nistrului și la 19 mai tancurile Armatei a 14-a au ieșit din unități, vărsînd foc peste podurile nistrene. O nouă comisie parlamentară mixtă chișinăuian-tiraspoleană reușește parcă să atenueze conflictul, cînd, la 19 iunie, la Tighina, bandele separatiste provoacă un nou conflict de proporții, care nu mai poate fi stins. Guvernul Muravschi demisionează, noul cabinet intensifică eforturile diplomatice. Generalul Al. Ruțkoi, vicepreședintele de atunci al Rusiei, face declarații incendiare la Tiraspol, iar senatorul american sosit la Chișinău, Larri Pressler, pare să agreeze pozițiile Parlamentului chișinăuian. Tot atunci este arestat grupul Ilie Ilașcu, iar Președintele Mircea Snegur este forțat să se așeze cu generalii la masa tratativelor. În felul acesta, în condiții destul de umilitoare pentru noi, este semnată, la 21 iulie 1992, Convenția cu privire la principiile reglementării pașnice a conflictului armat din zona nistreană.

Aceste note fugare au intenția doar să schițeze cadrul general în care s-a consumat una dintre cele mai dramatice pagini din istoria recentă a neamului nostru. Crîmpeie și cronici mai detaliate ale acestui război nedeclarat pot fi găsite în diferite izvoare: cartea Valentinei Ursu, *Rîul de sînge,* Ed. Basarabia, 1993 (una din primele surse veridice!); Ilie Ilașcu, *Lupta continuă,* 1994; culegerea *Conflictul din Transnistria: adevărul așa cum a fost el,* Ed. Logos, 1993; Mircea Radu Iacoban, *O cronică a Basarabiei, 1990-1995,* Ed. Junimea, Iași, 1995; Pavel Creangă, *Vreau să povestesc* (*Я хочу рассказать*), Concernul „Presa“, 1998; *Aspecte ale conflictului transnistrean,* Ed. Știința, 2001. Vor mai fi și alte surse, albume, cronici, relatări de ziare, mai mult sau mai puțin informate, uneori cu comentariii vădit părtinitoare.

Cine știe unde se află Adevărul întreg? Deși intuim mecanismele ascunse care funcționează imperturbabil în adîncul istoriei, probabil că adevărul întreg nu-l vom ști niciodată! Să sperăm că se vor deschide cîndva arhivele ultrasecrete și vor ieși la iveală regizorii și actorii acestui măcel, împreună cu negrele lor scenarii. Că va compărea în fața unui Tribunal Internațional de Justiție, aidoma lui Miloșevici, caporalul și marioneta Smirnov, acest Ben Laden al serviciilor secrete rusești. Oricum, ceea ce se întîmplă acum cu noi, cu Limba Română, cu Istoria Românilor, cu febrila agitație comunistă de a justifica minciuna și raptul, inventînd peste noapte „noțiuni“ și „națiuni“, ne confirmă, din păcate, ideea că drama noastră nu s-a încheiat nici cu intrarea în noul mileniu, nici cu ieșirea din deceniul trist al frămîntărilor noastre.

* * *

Despre acest război nedeclarat este poemul mut, în imagini alb-negre, culese atent de ochiul magic al cronicarului Tudor Iovu, corespondent-fotograf, voluntar pe linia întîi a frontului, publicat adeseori pe prima pagină a ziarelor lumii. Este, într-adevăr, un maestru al genului, dar nu unul din cei alintați cu lauri, lucrînd în sofisticate tehnici greu descifrabile. Maestrul Tudor Iovu și-a adunat cutremurătoarea sa epopee caleidoscopică muncind pînă la epuizare, veghind ore întregi în ploaie, soare sau ger, adeseori sub șuierul gloanțelor, evident, nemaiavînd timpul să caute racursiul special, unghiul poetic sugestiv ori mai știu ce paradigme estetice deosebit de originale. Originalitatea și personalitatea imaginilor culese de el vin de la personalitatea vizionară a celui ce s-a grăbit să le imortalizeze, știind că altul în locul lui nu o va mai face nicicînd. Este un Tudor Iovu surprinzător, ochiul său fiind dublat de obiectivul aparatului de fotografiat care fixează realist și acuză fără putință de tăgadă.

Nu a beneficiat de prea multe săli expoziționale, dar fiecare expoziție a sa a fost un eveniment. Dedicațiile din cartea de impresii sînt concludente în acest sens. „Imagini cutremurătoare!“ susținea regretatul senator Ion Rațiu după o expoziție la Palatul Parlamentului României. „Noi, cei ce am luptat la Cocieri, vă mulțumim!“, scrie simplu și din suflet Andrei Calcea, fostul comandant al Garnizoanel combatanților de la Cocieri. Iar dedicația regretatului Gheorghe Ghimpu are și valoare testamentară: „Fratelui Tudor, cu multă dragoste și mare admirație pentru curajul și profesionalismul expoziției sale, care reunește imagini prinse după sufletul lui ales.“

Rămîne ca spectatorul-cititor să aleagă, după propria dispoziție sufletească, ceea ce îi este mai aproape de inimă. Această corolă sobră de imagini *Poduri de foc* este, în primul rînd, un omagiu adus celor ce și-au sacrificat viața, scuturîndu-și roua tinereții pe altarul sfînt al unei Patrii ce se vrea cu tot dinadinsul indivizibilă, liberă și independentă. Oare nu despre aceasta vorbește una dintre cele mai profunde, mai poetice și mai realiste imagini de pe coperta albumului? Combatantul pășește ferm, cu arma automată în dreapta și cu stînga schițînd un gest al deciziei de a înlătura pe oricine i-ar sta în cale, iar în planul doi se văd pămîntul reavăn și doi părinți ce sădesc calm un pom și-i toarnă apă la rădăcină. Lîngă ei, un copil privește cu speranță spre un viitor mai puțin trist. Poate chiar același copil cu lumînarea în mînă ce încheie, într-o candidă rugăciune, ultima pagină a acestei epopei.

Să sperăm că ultima…

Ion Hadârcă

Lîngă monumentul lui Ștefan cel Mare: „Mai slăbește-ne, generale!“

Poduri de flori transformate în poduri de foc. Primul pod blocat de separatiști pe drumul spre Dubăsari. Noiembrie 1991.

15T
Y 0358 MB

La capătul de pod spre Chișinău. Beton și cazemate în partea stîngă, iar în vale Nistrul curge tot mai tulbure.

Se vor mai lipi la loc cioburile? Geamul postului de poliție din Dubăsari după prima ciocnire dintre forțele de ordine și separatiști.

Primele victime aduse la spitalul din Criuleni.

Copii pe drumuri, mame plîngînd. Primii refugiaţi de la Coşniţa.

„Citadela internaţionalismului“ blocînd căile de comunicaţie.

Trupele cu destinație specială la podul spre Dubăsari.

Actele la control! Șoseaua Tiraspol-Dubăsari e supravegheată încă de poliția moldovenească.

La datorie. Un grup de voluntari pe platoul Coșnița.

Oaspeți nepoftiți. Un post al gardiștilor la celălalt capăt de pod al Dubăsarilor.

Trupe cu destinație specială
la podul spre Dubăsari.

Voluntarii își cîntăresc puținele rezerve.
Fabrica de conserve de la Coșnița.

Ostatici în propria casă.
Polițiști de gardă la podul
de lîngă Vadul lui Vodă.

Un mărțișor sîngeriu. Pe pozițiile de luptă din preajma Tighinei.

„Pemeriștii“ surprinși la umbra tanchetelor Armatei a 14-a. Un post de gardiști. Dubăsari.

În tabăra mercenarilor. Cazaci în cazarmele Dubăsarilor.

Semănătorii de spaimă.
O mașină blindată a cazacilor.

Fantomele imperiului. Cazacii care nu au nimic în comun
cu zaporojenii lui Nicoară Potcoavă.

Incredibile exemple de „internaționalism“. Podul de la Vadul lui Vodă aruncat în aer de separatiști.

Exodul refugiaților. Oameni pașnici din Cocieri sosesc în Molovata.

Valul înstrăinării.
Refugiați din Tighina.

A cunoscut refugiul
din față. Săteni
din Coșnița.

Tată a doi copii, voluntarul Constantin Mîrza, între satele Troița și Cebanovca. A venit cu arma în mînă să apere Troița Neamului…

Același val. Refugiați de la Varnița.

Înfrățiți prin durere. Voluntari pe platoul Coșnița.

Iarăși „latră“ gardiștii! Voluntar în alertă în tranșeele de la Dorotcaia.

Tînăr și neînfricat. Serviciu de pază la Gura Bîcului.

Vin ajutoarele! Voluntari și trupe de ordine pe platoul Varnița.

Prin grădini în paragină… la săpatul tranșeelor. Voluntari pe platoul Doroțcaia.

Grenade antitanc, pe răvășitul platou al Chițcanilor.

Varnița. Un episod de luptă.

ЗВЕРЬ
23
MOARTE
COTROPITORILOR!
НЕ
НЕ СТРЕЛЯЙ

Tînăra Armată Națională în marș spre Tighina.

Nici pace, nici război,
nici iarnă, nici primăvară…
Voluntari pe platoul
Pohrebea.

Accident sau ceva pus la cale? Polițiști și voluntari pe platoul Coșnița.

Platoul Pohrebea, iunie 1992.

Cînd vorbesc armele… În preajma Varniței, iunie 1992.

Voluntari în tranșeele de la Coșnița.

Un grup de polițiști ripostînd unui atac.

Medici mobilizați de durere.
Răniți în spitalul din Anenii Noi.

Veșnica pomenire! În morga
spitalului din Anenii Noi.

O lacrimă zgîrcită care aproape nu se vede… Funeraliile lui Filimon Lupașcu. Chișinău, iunie 1992.

Fără alean. Funeralii la Varnița.

Ultimul onor. Funeraliile comisarului de poliție din Hîncești,
locotenent-colonelul Mihai Moraru.

Combatantul Vladimir Șatcovschi petrecîndu-și camaradul de arme în ultimul drum.

Se adunau probe în speranța că lumea ne va apăra… Un glonte cu centru de greutate deplasat, interzis de organismele internaționale.

Varnița îndoliată.

În aprilie 1992 străzile Chișinăului erau mute ca niciodată…

Dați-mi feciorul înapoi! Varnița, iunie 1992.

Satul Măşcăuţi. Tirurile de artilerie i-au silit
pe locuitori să se adăpostească în beciuri.

O mamă din satul Măşcăuţi, iunie 1992.

Lalele împietrite… Pe locul acesta, în urma unui atac banditesc de noapte, au fost uciși oameni pașnici, majoritatea medici, lîngă satul Varnița, aprilie 1992.

După ambuscada fatală de lîngă Gîsca (Tighina), aprilie 1992.

Afară din Moldova, Armată Sovietică! Miting de protest în Piața Marii Adunări Naționale din Chișinău.

Iartă-ne, mamă, că nu l-am putut apăra…
La funeraliile din iunie 1992, Chișinău.

Tricolorul în doliu. Funeralii
la Chișinău, iunie 1992.

Mulțumesc, domnule Președinte, dar nici o decorație nu-mi va înlocui tăticul pierdut…

Cinci în gaura neagră… Aici, în tranșeele de la Cocieri, o mină lansată de gardiști a ucis cinci combatanți.

Tighina, „grindină“ de iunie: case în ruină, sînge și lacrimi.

Un drum care nu duce nicăieri. Tighina, iunie 1992.

Cadavre și scrum. Tighina, iunie 1992.

Urmele războiului
pe străzile Tighinei.

Catastrofa. Tighina,
iunie 1992.

Cu mînecile răsuflecate… Generalul de tristă faimă Al. Lebed, la Tighina.

Impasul puterii. Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, Valeriu Muravschi, șeful executivului, și Alexandru Moșanu, Președintele Parlamentului.

Prima Comisie Internaţională. Întîlnirea celor patru miniştri de externe
ai României, Republicii Moldova, Ucrainei şi Rusiei.

Prima comisie a trupelor de menținere a păcii, la Cocieri.

Combatanți pe platoul Varnița.

În limba hulubilor. Un combatant lîngă Varnița.

Un grup de deputați pe platoul Varnița.

Simbolul rezistenței Limbii Române sau ferocitatea regimului de la Tiraspol. O fotografie care a făcut înconjurul lumii.

Retragerea tehnicii militare de pe pozițiile deja ocupate. Coșnița, iunie 1992.

O patrulă de cercetași lîngă Pîrîta.

Un fum între două focuri.

Echipă nouă. La Coșnița combatanții stau de vorbă cu noul ministru al Apărării, generalul de brigadă Pavel Creangă.

„Generalul-parlamentar“ Tudor Dabija-Cazarov explică ceva combatanților revoltați, veniți de pe poziții chiar pe treptele parlamentului, iulie 1992.

Colonelul Anatol Cociug discută cu combatanții de la Coșnița.

Combatanți revoltați de condițiile umilitoare ale Acordului de pacificare ruso-moldav. Pe bulevardul Ștefan cel Mare, iulie 1992.

În iunie 1992 Chișinăul semăna și el cu un oraș asediat. Livrarea gazelor rusești fiind întreruptă, oamenii găteau de mîncare la cotloane improvizate.

Prînz la post. Platoul Varnița.

De veghe în fața „stelei roșii“. Combatanți pe poziția de luptă de lîngă Tighina.

Șocată de realitatea războiului. O ziaristă
din România discută cu combatanții de la Coșnița.

…Și sper să ne revedem cît de curînd. Un minut de răgaz pentru o scrisoare acasă.

Singur în fața frigului.

Locuitorii din împrejurimi aducînd merinde combatanților.

Și pentru prieteni. Un prînz pe platoul Chițcani.

O ciorbă fierbinte pentru cei de pe poziții fierbinți. Cocieri.

Ce te frămîntă, omule? Lîngă Tighina, iunie 1992.

Prînz pe apucate. Platoul Chițcani.

Pîinea de la iepure și pîinea soldățească. Platoul Coșnița.

Exerciții de dezmorțire. Platoul Pohrebea.

Ce se scrie și ce se vede.

101

Camarazi de arme.

Alte comenzi?

Podul e al nostru.

Tranșeea ca hotel și univers.
Platoul Doroțcaia.

„…N-avem oști, dară iubirea
de moșie e un zid!“

Platoul Pohrebea.

Poliția, forțele de ordine publică au fost primii apărători ai independenței republicii. Postul de pază de la podul Vadul lui Vodă.

Pe culmile disperării. Retragerea tehnicii de luptă de pe pozițiile de la Coșnița, iunie 1992.

Pe curînd! Un schimb de gărzi lîngă Varnița.

De ce? Retragerea tehnicii de luptă de pe platoul Coșnița.

Ogrăzile Tighinei după dezastrul provocat de separatiști.

Cercetași. Platoul Chițcani.

Soția și fiul la mormîntul eroului.

Tot mai durerosul „De ce?“

Amară amintire…

Oricum, viața continuă. Un combatant pe străzile capitalei.

CZU 323/324 (478) “1992“
I–77

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Iovu, Tudor
Poduri de foc: Cronica în alb-negru a unui război/ Tudor Iovu;
text Ion Hadârcă. –Ch.: Arc, 2002 (Combinatul Poligrafic). –120p.
ISBN 9975-61-210-5
323/324 (478)“1992“

Editura *Arc*, str. G. Meniuc nr. 3, Chișinău
Tel.: 735329, 733619; fax: 733623; e-mail: cedbirsa@moldnet.md

Difuzare: Societatea de Distribuție a Cărții *Pro-Noi*

Republica Moldova
str. Alba-Iulia nr. 23/1, Chișinău
Tel. (3732) 51-68-17, 51-57-49;
e-mail:pronoi@moldtelecom.md; www.pronoi.md

România
str. Ing. Pandele Țărușanu nr. 13 sector 1, București
Tel./fax: (01) 222-69-38, (01) 222-69-35

Ministerul Culturii,
Departamentul Activități Editoriale, Poligrafie și Aprovizionare cu Cărți,
Firma Editorial-Poligrafică „Combinatul Poligrafic“,
2004, Chișinău, str. P. Movilă nr. 35
Com. nr. 20095

Tudor Iovu

Născut la 5 octombrie 1948 în satul Ciopleni, Criuleni.
1964 - 1967: Trustul de Reparații și Construcții din Chișinău în calitate de lăcătuș și paralel școala serală nr. 9 din Chișinău.
1967 - 1970: Filarmonica de Stat, mașinist de scenă.
1970 - 1984: Uzina „Electromașina“ din Chișinău, fotograf. În aceeași perioadă colaborări cu presa republicană.
1984: Studioul de Creație „Fotojurnalist“. Din iunie 1987 pînă în prezent fotoreporter la *Moldova suverană*.

Studii superioare incomplete.
Doi ani, 1988 - 1989, Universitatea de Stat din Moscova „M. Lomonosov“, Facultatea Fotojurnalistică.

Din 1990 colaborare cu Agenția Britanică „REUTERS“. Participant la diverse expoziții fotografice din Moldova și internaționale.
Expoziție personală „Lacrima noastră nestinsă“, la Chișinău și la București, în 1997.
Premiul Mare și medalia de aur la concursul de fotografie militară „FOTOARM-97“ organizat de NATO la aplicațiile militare din Cluj, România.
Decorații de stat: medalia „Meritul civic“, insigna de onoare „Vulturul de aur“.